

Framtiden koncernen ställer sig generellt positiv till förslaget men ser vikten av att införa tydliga spelregler som är enkla och förutsägbara för att nå omställningsmålen

Yttrande till kommunstyrelsen (Dnr 1419/16) över Remiss av förslag till strategi för ökad användning av solet [ER 2016:16], samt Förslag till heltäckande soletstatistik [ER 2016:20]

Ärende

Förvaltnings AB Framtiden har ombetts lämna synpunkter på ovanstående förslag till Kommunstyrelsen som kommer att lämna ett kommungemensamt svar till Miljö- och energidepartementet.

Förvaltnings AB Framtiden

Detta svar är gemensamt för bolagen inom koncernen. Förvaltnings AB Framtiden är en fastighetskoncern med dotterbolag och ingår i Göteborgs Stad. Genom bostadsbolagen Poseidon, Bostadsbolaget, Familjebostäder och Gårdstensbostäder förvaltar Framtidenkoncernen drygt 70 000 lägenheter i Göteborg och bidrar genom sitt fastighetsägande till att utveckla hyresrätten och stärka Göteborgs utveckling. Egnahemsbolaget bygger bostadsrätter och det nya byggherrebolaget Framtiden Byggutveckling AB kommer att bygga nya hyresrätter. I koncernen ingår också Störningsjouren som arbetar med att motverka störningar i boendet.

Bakgrund

Energimyndigheten har fått i uppdrag av regeringen att föreslå en strategi för hur användningen av solet ska kunna öka i Sverige, samt analysera hur solet ska kunna bidra till att Sverige på sikt ska ha 100 procent förnybar energi. Energimyndigheten menar att solet kan stå för mellan 5 och 10% av den totala elproduktionen 2040.

Idag står soletsproduktionen för 0,1% av den totala elkonsumtionen i Sverige. Detta jämfört med exempelvis Danmark 2,5% och Tyskland 7%.

Målet är att öka användningen av solet och här är strategin uppdelat i olika faser. Första fasen har en kortare tidshorisont till år 2022 och handlar om att etablera en funktionell plattform för fortsatta solcellssatsningar. Här skall regelverk och stödsystem etableras som är målgruppsanpassade. Infrastrukturen skall kunna hantera soleffekten i näten. Nästa fas är en expansion och utbyggnadsfas fram till år 2040 med en kostnadseffektiv utbyggnadstakt och bidrag till elsystemet.

Av utredningen framgår att det fram tills nu genomgående varit generellt krångliga regelverk och en brist på samordning mellan olika styrmedel och en uppfattning om att de ibland styr mot olika håll.

Förslaget är bland annat att införa ett ROT avdrag för mindre anläggningar, ett så kallat soLROT som ska ersätta investeringsstödet. Idag är det ofta en väntetid med förskjutning på på 2-3 år för att få investeringsbidrag. Investeringsbidraget kan istället i framtiden riktas mot medelstora anläggningar.

Energimyndigheten framhåller att det idag finns en stor potential att använda stora tak på exempelvis kontor, industribyggnader, köpcentrum, flerbostadshus och offentliga fastigheter till solcellsinstallationer. Genom att ta bort hinder för just detta segment kan man snabba på solesutbyggnaden i Sverige.

Om effektgränsen skulle beräknas exempelvis per anslutningspunkt och inte per juridisk person så skulle det innebära att en verksamhet som har ett stort tak får möjlighet att utnyttja hela taket för att bygga en soleanläggning, i stället för att effektgränsen leder till att anläggningar suboptimeras eller inte blir av alls. En av frågorna avser effektgränsen på 255 kW för att uppbära energiskatteundantaget. Här föreslår Energimyndigheten att man justerar styrmedel från att gälla juridisk person till anslutningspunkt eller liknande, för att på så vis öka incitamenten för användning av soles inom det segment som exempelvis flerbostadshus befinner sig i.

Idag finns det olika effektgränser i olika stödsystem som dels kan upplevas som krångliga och dels orsaka snedvridningar och med olika styrmedelsöverlappningar.

Ett effektivt resursutnyttjande av soles är till stor del beroende av en planering som främjar soles. Den tekniska utvecklingen på området är snabb men den installerade effekten av soles är beroende av att rätt förutsättningar finns på plats för att utnyttja tekniken optimalt. Solinstrålningen till en anläggning är beroende av att byggnader är utformade på ett sådant arkitektoniskt sätt att tak- och fasadytor har rätt förutsättningar gällande instrålning och skuggning.

Rapporten med förslag till styrmedelsförändringar, tillsammans med förslaget till strategi för ökad användning av soles samt fyra andra underlagsrapporter, utgör slutredovisningen av uppdraget.

Delbetänkandet har nu gått ut på remiss till bland annat Göteborgs Stad. Kommunstyrelsen har efterfrågat Framtidenkoncernens ställningstagande i frågan.

Sammanfattande Synpunkter

Framtidenkoncernen anser att det är positivt att det finns en tydlig ambition att stimulera solesproduktion för att kunna bidra till en snabbare omställning till ett fossilfritt samhälle.

Det är mycket olyckligt för solcellsutvecklingen med stora svängningar i förutsättningarna. Detta har skett de senaste åren genom exempelvis förändrade skatteregler, villkor för elcertifikat och osäkerhet kring investeringsstödet innehåll. Framtiden håller med Energimyndigheten om att det är mycket krångliga regler runt soles. Här är en kraftig förenkling att föredra. Det gäller att utveckla en tydlighet gällande skatter, stöd och elcertifikat.

Det är vidare positivt med förslaget att ta bort investeringsstödet för privatpersoner som istället kan använda förslaget solROT-avdrag. Detta skulle kunna skapa förutsättningar för mer riktat investeringsstöd till exempelvis flerbostadshus. En avtrappning av investeringsstöd kan utföras längre fram genom att sänka procentandelen av investeringsstödet, när utvecklingen av nya anläggningar börjar bära sig ekonomiskt och utvecklingen börjar ta fart. Signalvärdet av långsiktigt stöd skall inte underskattas och en enhetlighet i regelverket är att föredra. Det är även angeläget att exempelvis hela takpotentialen kan nyttjas utan begränsande skatteregler, vilket inte är fallet idag.

Förutsägbarheten i villkor och förenklingen gällande skatter och regler är inte minst nödvändig för att kunna skala upp solesproduktionen i koncernens nyproduktion och även möjliggöra

solelsanläggningar i befintligt bostadsbestånd. Framtiden vill gärna vara med och driva omställningsarbetet med solelsanläggningar på bostadstak och även utveckla fasadintegrering och balkonglösningar där skuggning inte riskeras. Kommande utvecklingsprojekt kan även innefatta energilagring. Här kan Energimyndigheten gärna öka insatser med innovationsstöd så att utvecklingen av ny teknik påskyndas. Framtiden vill även verka för ett ökat fokus på sol i förstudier och planering av nya bostäder.

De stöd och styrmedel som tas fram behöver vara starkt förankrade politiskt med tydliga tidsintervall då solelsproduktionen idag ligger på mycket låga nivåer. Det saknas dessutom marknadsincitament då elpriset idag är lågt. En osäkerhet kring stödet i storlek och tid dämpar potentialen i omställningsarbetet.

I Göteborg behöver utvecklingen av solelsanläggningar öka särskilt kraftigt eftersom alternativa energikällor, som exempelvis vindkraftutbyggnad är begränsad och stadens klimatmål inte uppnås.

En tydlig linje med förutsägbarhet i spelregler och enkelhet är den viktigaste framgångsfaktorn för att få till en snabbare omställning och kunna planera för placering av solcellsanläggningar på bostadshus. En stark nationell linje är helt nödvändig för att nå nivåer på 5-10% av elproduktionen, då klimatarbetet behöver påskyndas i Sverige.

Följande perspektiv har beaktats.

Ekonomiska perspektivet

Framtiden bedömer att kostnaderna inom koncernen kan hanteras men underlättas med tydliga långsiktiga styrmedel. Då kan koncernen öka takten i omställningsarbetet.

Barnperspektivet (FN:s barnkonvention)

I koncernens bostadsbestånd bor många barn. Det är viktigt att fler solelsanläggningar planeras med fokus på framtidens fossilfria stad.

Jämställdhetsperspektivet, inga särskilda aspekter finns.

Mångfaldsperspektivet

Solvärme och solelsatsningar i Gårdsten är lyckade där de utgör en tydlig profilering som stärker gestaltningen genom att signalera framtidstro.

Miljöperspektivet

Förslaget hänger ihop dels med de nationella miljö kvalitetsmålen samt de av Göteborgs stad framtagna miljömålen och det klimatstrategiska programmet. En kraftig uppväxling behöver ske lokalt för att nå miljö- och klimatmålen då omställningen går långsamt.

Omvärldsperspektivet

Det är viktigt med effektiva styrmedel och beslut för att öka solelens potential i Göteborg och Sverige. Ny teknik gällande exempelvis energilagring och nya affärsmodeller kan utvecklas och stärka marknaden för hållbar teknik samt Göteborgs stads varumärke som hållbar klimatstad. Samverkan mellan näringsliv, forskning och offentliga aktörer kan skynda på den utvecklingen.

Styrelsen föreslås besluta

att som Framtidenkoncernens yttrande till Kommunstyrelsen (Dnr 1419/16) över remiss från Miljö- och energidepartementet - Förslag till strategi för ökad användning av solex samt Förslag till heltäckande solexstatistik, översända detta remissvar.

FÖRVALTNINGS AB FRAMTIDEN

Mariette Hilmersson